

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Metodologiei de calculare a tarifelor pentru transportul rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional și raional, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2025

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Proiectul este elaborat întru executarea prevederilor art. 145 alin. (2) și (3) din Codul Transporturilor Rutiere nr. 150/2014, care stabilește că tarifele pentru serviciile regulate de transport rutier de persoane în trafic raional și interraional se aprobă conform metodologiei aprobate de Guvern.</p> <p>Scopul proiectului este de reglementa un mecanism de răspuns în carul înregistrării unor devieri majore a costurilor pentru transportul rutier de persoane prin servicii regulate.</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Transportul rutier de persoane prin servicii regulate joacă un rol esențial în mobilitatea cetățenilor, în special pentru locuitorii din zonele rurale, unde alternativele de transport sunt limitate sau inexistente. În prezent, aceste servicii sunt asigurate de operatori de transport rutier privați, care operează servicii regulate în trafic local, raional și interraional, conform autorizațiilor eliberate de către autoritățile competente (<i>Agencia Națională Transport Auto - pentru serviciile interraionale, consiliul raional – pentru serviciile raionale, consiliul local/municipal – pentru serviciile în trafic local/municipal</i>).</p> <p>În anul 2025, transportul rutier (<i>autobuze și microbuze</i>) a înregistrat 113,3 milioane pasageri transportați, în creștere cu 7,9%, din care 101,8 milioane pasageri (89,8% din total) transportați în trafic urban și suburban, 9,3 milioane pasageri (8,2%) – în trafic interurban și 2,2 milioane pasageri (2,0%) – în trafic internațional. Parcursul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze în perioada analizată a totalizat 3150,0 milioane pasageri-km și s-a majorat cu 2,5% față de anul 2024.</p> <p>Conform informațiilor din Programul de transport, accesul populației la servicii este realizat prin intermediul a 2055 rute (5772 curse) de transport rutier de persoane prin servicii regulate dintre care:</p> <ul style="list-style-type: none">
- 695 rute (2627 curse) raionale (34%);
- 945 rute (2668 curse) interraionale (46%);
- 415 rute (477 curse) internaționale (20%). <p>În conformitate cu prevederile art. 145 a Codului Transporturilor Rutiere nr.150/2014, tarifele pentru serviciile de transport interraionale/raionale se aprobă de Agenție/Autoritățile publice raionale, conform metodologiei aprobate de Guvern.</p> <p>Prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2025 a fost aprobată Metodologiei de calculare a tarifelor pentru transportul rutier de persoane prin servicii regulate în trafic interraional și raional, care a intrat în vigoare la 01.03.2026. Conform metodologiei tarifele pentru transportul rutier de persoane sunt calculate de către operatorii de transport rutier și notificate autorităților competente, în baza componentelor tarifului aprobate de ANTA și, respectiv, a coeficientului de ajustare aprobat de consiliile raionale pentru serviciile regulate raionale.</p> <p>Anual, până la data de 1 iunie:</p> <ul style="list-style-type: none">
- ANTA aprobă valoarea componentelor tarifului aplicabile pentru operarea serviciilor regulate;

- Consiliile raionale aprobă coeficientul de ajustare a tarifelor pentru serviciul regulat în trafic raional.

Componentele tarifului se aprobă de ANTA după consultarea asociațiilor reprezentative ale operatorilor de transport, a asociațiilor reprezentative ale autorităților administrației publice locale, precum și a autorităților publice raionale, cu respectarea prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Tarifele se ajustează anual, pornind de la prețul mediu la motorină pentru perioada precedentă.

La moment ANTA a inițiat procesul de colectare a datelor pentru aprobarea componentelor tarifelor și a inițiat consultări publice pentru aprobarea în termenii stabiliți a tarifelor pentru serviciile regulate.

Tarifele actuale au fost aprobate prin Ordinul Ministerului nr. 200/2023, și puse în aplicare începând cu data de 1 ianuarie 2024 (*preț motorină 18,73 lei*), fiind stabilite următoarele plafoane:

- la serviciile regulate în trafic interraional:

a) pentru categoria de confort II – 0,75 lei/km pentru un pasager;

b) pentru categoria de confort I – 0,86 lei/km pentru un pasager.

- la serviciile regulate în trafic raional:

a) pentru categoria de confort II – 0,85 lei/km pentru un pasager;

b) pentru categoria de confort I – 0,96 lei/km pentru un pasager.

Totodată, conform datelor ANRE pe parcursul anului 2025 motorina a înregistrat un preț mediu de 19,85 lei pentru un litru.

Urmare a conflictului din Golful Persic, pe parcursul lunii martie se înregistrează creșteri semnificative ale prețului la carburanți, de la 20,48 lei pe 2 martie la 29,21 lei pentru 23.03.2026, iar tendința conform prognozelor se va menține.

Având în vedere că cheltuielile pentru combustibil reprezintă aproximativ 40–50% din costurile totale ale operatorilor de transport în deservirea serviciilor regulate, evoluțiile recente ale prețurilor la carburanți generează presiuni semnificative asupra sustenabilității economice a activității acestora. În acest context, pentru asigurarea accesului populației la serviciile de transport apare necesitatea **instituirii unui mecanism temporar** pentru ajustarea tarifelor de transport conform prețurilor la combustibil. Mecanismul urmează **a fi aplicat o perioadă scurtă, pe durata fluctuațiilor pe piața carburanților**.

Un mecanism similar a fost aplicat și anterior, în perioada stării de urgență generate de războiul din Ucraina. Prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 9 din 10 martie 2022, s-a permis, prin derogare de la metodologia standard, ajustarea tarifelor pentru transportul rutier de persoane în trafic raional și interraional.

Astfel, operatorii au putut modifica temporar tarifele în funcție de evoluția prețului la combustibil, în limitele unor plafoane stabilite, pe baza datelor oficiale furnizate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

Acest mecanism a avut ca scop adaptarea rapidă la creșterea costurilor și menținerea funcționalității serviciilor regulate de transport în condiții excepționale.

Tarifele menționate erau stabilite în fiecare zi de vineri a săptămânii curente, pentru săptămâna următoare. Tarifele aplicate pentru săptămâna următoare, urmau a fi notificate în fiecare zi de vineri a săptămânii curente, către Agenția Națională Transport Auto și operatorii de autogară incluși în autorizațiile de transport rutier. În cazul în care în localitate nu există autogară, transportatorul plasa un anunț în stația inclusă ca punct de staționare.

În acest context, pe perioada stării de urgență, tarifele la serviciile de transport rutier au fost stabilite săptămânal în conformitate cu prevederile deciziei prenotate.

Ca urmare aplicarea acestui mecanism a permis un răspuns prompt la situația de pe piață, fiind asigurată continuitatea deservicii serviciilor regulate.

În acest context, pentru a răspunde la asemenea situații de criză, când nu avem declarată situație de urgență la nivelul întregii țări, se impune necesitatea de completare a Metodologiei existente cu un mecanism de răspuns.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Obiectivul de bază a proiectului este de a aproba un mecanism temporar de stabilire a tarifelor pentru serviciile regulate în trafic interraional și raional, în condițiile fluctuației majore a prețului la combustibil.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul presupune completarea Metodologiei cu prevederi noi care includ dreptul Agenției Naționale Transport Auto de a aproba tarife provizorii care vor fi aplicate pe perioada fluctuației prețului la combustibil, în perioada ultimilor 30 de zile.

Calcularea tarifelor se va realiza în baza următoarei formule:

$$T = \left(\frac{T_{ant} * 0,4 * x}{P_{comb}^{ant}} \right) + T_{ant} * 0,6$$

Unde:

T_{ant} lei - tariful în vigoare.

x – prețul mediu pentru ultimele 7 zile a unui litru de combustibil (conform datelor ANRE).

P_{comb}^{ant} lei – prețul unui litru de combustibil utilizat pentru calculul tarifului în vigoare.

Acestea urmează a fi ajustate săptămânal, în baza prețului la motorină aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

La stabilizarea prețurilor la carburanți, tarifele pot fi revizuite în baza noilor condiții de piață.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Liberalizarea totală sau parțială a tarifelor pentru serviciile de transport - O alternativă ar fi liberalizarea totală sau parțială a pieței de transport, oferindu-le operatorilor mai multă libertate în stabilirea propriilor tarife, cu anumite limite impuse doar pentru serviciile sociale esențiale (*de exemplu, transportul public în zonele rurale*). Această abordare ar putea stimula competiția și ar duce la tarife mai eficiente din punct de vedere al costurilor, dar ar necesita mecanisme de supraveghere pentru a preveni abuzurile. În acest caz riscul major este că consumatorii din zonele rurale, vor fi obligați să achite tarife majorate din cauza lipsei de alternativă în prestatorii de servicii. Ca urmare impactul social al majorării necontrolate poate fi enorm, în special pentru categoriile defavorizate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Din punct de vedere administrativ, introducerea mecanismului de stabilire a tarifelor provizorii în condițiile unor fluctuații majore ale prețurilor la carburanți va necesita un efort suplimentar din partea Agenției Naționale Transport Auto. Aceasta va trebui să asigure monitorizarea continuă a evoluțiilor de pe piața carburanților, în baza datelor furnizate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, precum și să efectueze recalcularea și aprobarea periodică, inclusiv săptămânală, a tarifelor aplicabile. În acest context, se impune adaptarea procedurilor interne de lucru, precum și, eventual, ajustarea instrumentelor informaționale utilizate pentru calculul și publicarea tarifelor plafon, ceea ce poate genera, pe termen scurt, o presiune administrativă suplimentară.

Dar luând în considerare că mecanismul va avea un efect limitat în timp, această modificare nu necesită resurse suplimentare instituționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

4.3. Impactul asupra sectorului privat
<p>Modificarea consolidează capacitatea autorităților de a interveni prompt și predictibil în situații de volatilitate accentuată a prețurilor la combustibil, reducând necesitatea adoptării unor decizii ad-hoc. Astfel, se creează un cadru mai flexibil și mai adaptat realităților pieței, care contribuie la menținerea continuității serviciilor regulate de transport, inclusiv pe rutele mai puțin rentabile, și la evitarea disfuncționalităților majore în sistem.</p> <p>Totodată, noile prevederi contribuie la îmbunătățirea relației dintre stat și operatorii de transport, prin creșterea gradului de predictibilitate și transparență a mecanismului tarifar. Agenția își va consolida rolul de regulator activ, capabil să atenueze impactul șocurilor externe asupra sectorului, ceea ce poate reduce presiunile din partea operatorilor pentru intervenții discreționare.</p> <p>Concomitent, acest mecanism va permite operatorilor de transport să își acopere cheltuielile suplimentare.</p>
4.4. Impactul social
<p>Modificările propuse la metodologie generează un impact social direct asupra populației, în special asupra utilizatorilor serviciilor de transport rutier interraional și raional, efectele fiind atât pozitive, cât și potențial negative, în funcție de dinamica prețurilor la carburanți.</p> <p>Introducerea mecanismului de ajustare provizorie a tarifelor în condiții de fluctuații majore ale prețului combustibilului contribuie la menținerea continuității serviciilor de transport, în special pe rutele cu rentabilitate redusă. În lipsa unui astfel de mecanism, creșterile bruște ale costurilor operaționale ar putea determina operatorii să reducă frecvența curselor sau chiar să renunțe la anumite trasee, afectând în mod direct accesul populației din zonele rurale și periferice la servicii esențiale.</p> <p>Totodată, mecanismul propus introduce un grad mai mare de predictibilitate și transparență în formarea tarifelor, ceea ce permite utilizatorilor să înțeleagă mai clar cauzele eventualelor ajustări de preț. Corelarea directă a tarifelor cu evoluția prețului la combustibil va exclude incertitudinea privind modul de formare a tarifelor și va contribui la creșterea încrederii în cadrul de reglementare.</p> <p>Concomitent, implementarea mecanismului propus va conduce la creșterea prețului la serviciile de transport rutier, care va afecta puterea de cumpărare a cetățenilor, în special a categoriilor vulnerabile (<i>persoane cu venituri mici, elevi, pensionari</i>), pentru care costurile de transport reprezintă o componentă semnificativă a cheltuielilor lunare.</p>
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a Proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice” și pe portalul guvernamental https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16419.

Luând în considerare situația curentă proiectul urmează a fi examinat în regim prioritar, urmînd a fi transmis spre avizare în adresa:

- Ministerului Finanțelor;
- Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării

Rezultatele procesului de avizare vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei juridice și respectiv, expertizei anticorupție în conformitate cu cerințele Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Rezultatele expertizelor menționate supra vor fi incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea documentului nu presupune modificarea altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Ca urmare a aprobării proiectului Agenția Națională Transport Auto urmează să monitorizeze evoluția prețurilor la combustibil și în cazul înregistrării unor fluctuații majore să aplice mecanismul aprobat.

Viceprim-ministru, ministru

Vladimir BOLEA